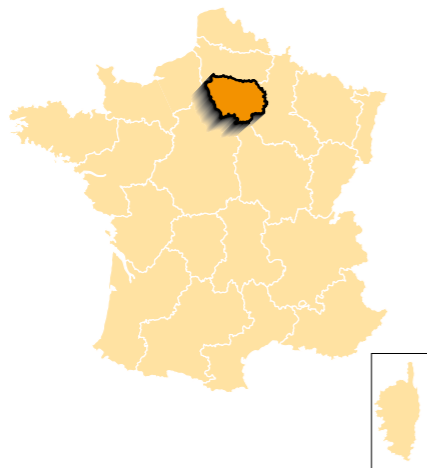

Nyt museum præsenterer generalen

Charles De Gaulle er flyttet ind i en virtuel verden. Landets tre allerstørste regenter fra middelalderen og frem til nutiden er nu samlet under samme tag.

TEKST: Ove Bjørn, kunsthistoriker

Den 28. april 1969 sagde franskmændene ved en folkeafstemning NEJ til en modernisering af landets styre. Deres præsident Charles de Gaulle trak sig tilbage, fordi han havde gjort afstemningen til et spørgsmål om sig selv. I dag er de Gaulle som person, som general og som præsident den centrale figur i et moderne multimediecenter, som for nylig blev indviet i Paris. Stedet er *Les Invalides*, Invalidekirken, og det er et godt valg, for det er et af landets mest populære museer, ikke mindst på grund af Napoléons grav, der årligt tiltrækker store skarer af besøgende fra hele verden.

“Nu føjer vi omsider de Gaulle til, og så har vi under et tag samlet landets tre allerstørste regenter fra middelalderen og frem til nutiden. Solkongen Louis XIV qua sin bygning, Napoléon den Store ved sit gravmæle og nu de Gaulle,” fortæller museumsdirektør Vincent Giraudier med tydelig stolthed.

“Præsident Sarkozy sagde da også ved indvielsen af det nye museum, at Frankrig havde behov for, hvad han kaldte hele Frankrigs historiske museum. Med præsidentens ord: “Jeg siger til alle franskmænd, at vi er arvtagere til en og samme historie, som vi har alle grunde til at være

stolte af. Hvis man elsker Frankrig, så bør man tage historien til sig, den historie der tilhører alle dem, der har gjort Frankrig til en stor nation.”

Vincent Giraudier fortsætter: “Når museet nu omsider er blevet virkelighed, hænger det som så ofte sammen med datoer. Sidste år markerede vi 50 året for Frankrigs opfordring til generalen om at påtage sig posten som præsident, blandt andet for at løse konflikten i Alger. De Gaulle etablerede den 5. republik samme år, og den dag er stadig grundlaget for vores nation. Netop i år er det 40 år siden, han forlod fransk politik efter at have

regeret under mottoet *Frankrig kan ikke være Frankrig uden storhed*”.

Et interaktivt univers

Under Invalidekirken er 2500 kvadratmeter indrettet til et interaktivt museum for den mand, der med sin store London-tale den 18. juni 1940 stod op mod den tyske besættelse, som i 1958 grundlagde den femte republik og som tre år senere løste Alger-krigen. Næppe er man kommet indenfor, før man mødes af 80 portrætter af de Gaulle. Ingen tvivl om hvor man er.

Men det er ikke et vanligt museum med billeder på væggene, montrere med

bøger og medaljer eller statuer og opsætninger mærket af årenes støv. Det er i stedet et super-interaktivt univers, hvor man ikke blot får en hovedtelefon, men præsenteres for alle tre typer af medier: lyd, visuelle og audiovisuelle. Milevidt fra almindelige mindestuer er stedet konstrueret som et virtuelt/audiovisuelt bibliotek over de Gaulle og hans samtid. Måske man kan kalde det en gigantisk tre-dimensionel CD, hvor den besøgende kan sætte sig selv i fokus, selv bestemme hvad der skal frem på skærmene.

Og som Vincent Giraudier fortæller, er det helt i forlængelse af de Gaulles ►►

Charles de Gaulle i en klassisk attitude under en af sine taler i 1959. Den franske præsident var den omhyggeligt selviscenesatte statsmand, hvor enhver bevægelse og ethvert ord var indstuderet. Et yderst professionelt show.

(Foto: Polfoto)

◀ "Museets første udstilling behandler forholdet til de Gaulles tyske kollega, forbundskansler Konrad Adenauer, der mødte op i 1958 på de Gaulles invitation. Nu skulle sårene for evigt heles mellem de to store magter, ja mere end det, der skulle skabes en særlig europæisk duo for at undgå fremtidige krige – og det viste sig at lykkes," fortæller museumsdirektør Vincent Giraudier.

bevidste brug af billedet i sin kommunikation, hvor ikke mindst TV viste sin styrke overfor de mange franskmænd, som ikke læste og kun til nød talte fransk.

Men det var ikke personen de Gaulle, der viste sig på skærmen – det var den omhyggeligt selviscenesatte statsmand, hvor enhver bevægelse og ethvert ord var indstuderet. Et yderst professionelt show.

Hovedsalen i form af en arena, en kuppelsal med plads til 200 personer, domineres af fem mega-store skærme. Her ser man en 25 minutters film – lydsat på otte sprog, dog ingen nordiske – som fortæller om de Gaulles liv. Væggen rundt vises levende billeder om hans liv og samtidig i det århundrede *La marche du siècle* (århundredets march), som indledtes med manden, der satte hænderne på automobilens rat for at slutte med manden, der satte fødderne på månen.

Interaktive skærme, vægge, billeder og bøger gør det muligt at få svar på selv de mest specifikke spørgsmål. Mængden af informationer er så enorm, at man tilrådes at vælge, gerne før man går ind, ellers er risikoen oplagt: bombardement af

forvirring. En høretelefon med 20 timers stof er den professionelle og meget vidende guide, men via teknikken følger ordene den besøgende præcist efter, hvor han står, og hvad han dér vælger at fokusere på.

Lorrainekorset

"*Historial De Gaulle* omfatter også Colombey-les-Deux-Églises, der i alle årene var generalens private bolig, og det beskedne hus indgår nu i et 4.000 kvadratmeter stort udstillingsområde. Her er fokus på generalen i mere private sammenhænge – om sådanne findes," fortæller museumsdirektøren.

Ved sin private bolig ønskede de Gaulle rejst et Lorraine-kors efter sin død, selv om – som han sagde: Ingen vil komme her, bortset fra kaninerne. Og dog kommer der årligt titusindvis besøgende for ikke mindst at beundre det 44,30 meter store kors, der havde været symbolet på det Frankrig, som var generalens.

På Champs Élysées ved Grand Palais er netop rejst en statue af den 193 cm høje general, der med raske skridt går ned af boulevarden, som han gjorde det den 26.

august 1945 ved byens befrielse. I al sin enkelhed og ophøjethed er statuen talende og fint understøttet af de to citater indskrevet på sokkelen:

Il existe un pacte vingt fois séculaire entre la grandeur de la France et la liberté du monde. (de Gaulle, den 1. marts 1941) (Mellem Frankrigs storhed og verdens frihed er der en tusindårig gammel pagt.)

Paris outragé! Paris brisé! Paris martyr! *Mais: Paris libéré!* (de Gaulle, den 25. august 1945) (Paris hånet! Paris knust! Paris lidende! Men: Paris befriet!)

Et land med 246 oste

Den 28. april 1969 valgte de Gaulle at træde tilbage, da vælgerne dagen før sagde nej til hans forslag om en modernisering af det stærkt centralistiske Frankrig – helt i pagt med sin holdning om, at "kan jeg ikke få det, som jeg vil det for mit land, da går jeg".

Den franske samfundsmodel var dengang som i dag baseret på, at staten skal skabe samfundet – og ikke som i andre

europæiske lande, at samfundet skaber staten. Med andre ord, at staten (læs Paris) har en helt afgørende indflydelse på alt og alle, også den økonomiske politik: Ved lovgivning skal staten styre og skabe vækst. Og det var denne centralisering, generalen ønskede en vis opløsning af. Han forkastede ekstremisme som kommunisme og kapitalisme til fordel for den model, han allerede i 1952 havde præsenteret som *participation* (medindflydelse i virksomheder og i samfundet).

Men det lykkedes ikke for ham, der 11 år tidligere udtrykte sig med ordene: *Jeg må påtage mig Frankrig.* Præcis som da

Napoléon i 1804 lod sig krone til kejser ved at rive kronen ud af pavens hånd for selv at sætte den på sit hoved. Og ingen senere forsøg er faldet heldigt ud, når temaet har været at ændre ved de opnåede rettigheder, *les droits acquis* som f.eks. pensionsalder, løn og arbejdstid. Læg her til, at det stærkt bureaukratiske offentlige system med næsten 40.000 kommuner, hvoraf trejeredel har under 500 indbyggere, gør det svært at skabe en fælles dynamisk kursændring. Med generalens egne ord: *Hvorledes kan det forventes at kunne styre et land med 246 slags oste?* ■

◀ "Jeg siger til alle franskmænd, at vi er arvtagere til en og samme historie, som vi har alle grunde til at være stolte af. Hvis man elsker Frankrig, så bør man tage historien til sig, den historie der tilhører alle dem, der har gjort Frankrig til en stor nation," sagde præsident Sarkozy ved indvielsen af museet. (Foto: Polfoto)

- 22. november 1890: Charles de Gaulle bliver født i Lille
- 5. juni 1940: Vicesstatssekretær i forsvars- og krigsministeriet
- 17. juni 1940: Marskal Petain indgår fredsaftale med Hitler. de Gaulle tager til London
- 28. juni 1940: de Gaulle anerkendes af England som repræsentant for De Frie Franske
- 24. september 1941: Den franske nationalkomité med de Gaulle som formand etableres.
- 9. juli 1942: USA anerkender komiteen og dermed de Gaulle
- 3. juni 1944: Komiteen bliver reelt og formelt den franske regering
- 20. august 1944: Landgang i Bayeux
- 13. november 1945: de Gaulle bliver præsident
- 20. januar 1946: de Gaulle træder tilbage
- 1. juni 1958: de Gaulle vælges som præsident
- 28. september 1958: Den femte republik
- 21. december 1958: de Gaulle er præsident for den femte republik
- 8. januar 1961: Folkeafstemning om et frit Algier. JA
- 19. december 1965: de Gaulle genvælges ved direkte folkeafstemning
- 28. april 1969: Folkeafstemning om decentralisering af landets styre bliver et nej med 52,4%. De Gaulle trækker sig.
- 9. november 1970: De Gaulle dør